

30

**OKOS
ÖKOTIPP**

A MINDENNAPOKRA

**GYÁLI
HÁZTARTÁSOK
RÉSZÉRE**

GYÁLI KLÍMATUDATOS KISOKOS

**GYÁL VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
KÖRNYEZETVÉDELMI KIADVÁNYA**
KEHOP-1.2.1-18-2018-00141

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Kohéziós Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Sok szó esik napjainkban az éghajlatváltozásról. Számos kiváló terv, program, koncepció, vállalat látott napvilágot világszerte, az Európai Unióban és Magyarországon is. 2020-ban Gyál Város Önkormányzata is elkészítette a maga „klímatervét”.

A dokumentum részletesen ismerteti a gyáli éghajlati alkalmazkodási stratégiát és a szükséges teendőket is.

Az utóbbi években Gyálon is megtapasztalhattuk az éghajlatváltozás kedvezőtlen hatásait: egyre gyakrabban lépnek fel hőhullámok, nem ismeretlenek előttünk a villám-árvizek okozta épületkárok, vagy éppen a természeti és épített értékeket veszélyeztető jégkár.

Milyen tényleges lépéseket kell megtennünk, hogy klímabarát és klímabiztos jövő elé nézzünk? Mit tehetnek a Gyálon élők és mi az önkormányzat feladata? Ajánlom kiadványunkat mindazok figyelmébe, akik az éghajlat védelme érdekében felelős lépésekkel, „okos” megelőzéssel és felkészüléssel kívánnak cselekvő lépéseket tenni.

Pápai Mihály
polgármester

Miért fontos a szén-dioxid kibocsátás visszafogása?

Ahhoz, hogy otthonaink szén-dioxid kibocsátását csökkentsük, elegendő néhány mindennapos, energiatakarékosságot támogató praktika bevezetése – segítségükkel komfortos és egyben energiatudatos életmódot alakíthatunk ki.

A lakások energiaköltségének legjelentősebb tételét a fűtés képviseli, ezért a fűtés hatékonyságának növelésével és a hőveszteség csökkentésével lehet a legtöbb energiát megtakarítani.

A kazánt, bojler és más melegvíz-tárolókat rendszeresen vízkötelenítsük, hogy ne veszítsenek a hatékonyságukból.

A gázkazánok közül mindenképpen a kondenzációs gázkazán ajánlott, amelynek a legjobb a hatásfoka, hiszen a kéményen át távozó füstgáz magas hőmérsékletét is hasznosítja.

A központifűtés-rendszer keringető szivattyúját érdemes lecserélni „A” energiaosztályúra.

A radiátorok légtelenítésével például 15% energiát is megtakaríthatunk.

A fűtési rendszerünket ellenőriztessük szakemberrel évente, berendezéseit légtelenítsük és portalanítsuk, hogy megtartsa energiahatékonyságát.

Egyedi radiátorra is szerelhetünk termosztát-szelepet, így szobánként tudjuk szabályozni a hőmérsékletet.

A megfelelően szigetelt ajtók, ablakok és falak csökkentik a fűtésszámlát. Kisebb méretű társasházban lakótársainkkal együtt is elvégezhetjük az utólagos szigetelést.

Hogyan előzzük meg a hulladék keletkezését?

Energiát takarítunk meg, ha újrahasználatos tárolókat, vászontáskákat, dobozokat, kosarat használunk. Válasszuk a kevés csomagolóanyagba csomagolt és utántöltő termékeket. Kerüljük az eldobható törülközők és papírtörülközők használatát!

A szelektív hulladékot (papír, műanyag, alumínium italos doboz és italos kartondoboz csomagolást) kimosva, a kommunális hulladéktól különválasztva a sárga színű hulladékgyűjtő edényzetbe dobjuk, melyet az FCC munkatársai havonta egy alkalommal ürítenek.

Éljünk az önkormányzat által ingyenesen biztosított elektronikai hulladék, gumiabroncs és veszélyes hulladék leadásának lehetőségével, amelyet évente két alkalommal is megszerveznek.

Komposztálás: a kerti és konyhai hulladékot vissza lehet juttatni a természetbe. Ezáltal csökkenthetjük a hulladéklerkóba kerülő szemét mennyiségét. Így hozzájárulunk a klímaváltozás hatásainak csökkentéséhez, hiszen a humuszban gazdag talaj jobban el tudja nyelni a széndioxidot.

A gyáli kertekben keletkező zöldhulladékot áprilistól novemberig kéthetente szállítják el, ezzel megelőzve az ilyen jellegű hulladék elégetését, és az azzal járó környezet- és egészségkárosítást.

A kinőtt, vagy már nem hordott ruhákat ajándékozzuk el ismerőseinknek, adjuk tovább jótékonyági szervezeteknek.

Minden csepp víznek ára van

Tudta, hogy a fürdés helyetti rövid zuhanyzáshoz négyszer kevesebb energia szükséges? Használjunk víztakarékos WC-tartályt, kis vízfolyású zuhanyrózsát, mely olcsó, víz- és energiatakarékos, és ugyanazt a komfortot biztosítja!

Tudta, hogy az elhasznált víz tisztítása rengeteg energiát emészt fel? Ha szappanozás, fogmosás közben elzárjuk a csapot, több liter vizet takaríthatunk meg.

Víztakarékosságra és használati melegvíz igényünk csökkentésére érdemes víztakarékos betétet szerelnünk a csapokba, zuhanyfejekbe. Használatukkal 50%-kal csökkenhet a vízfogyasztás.

Lehetőleg minél közelebb legyen a vízfelhasználás helye a kazánhoz, így rövidebb vízcsővel kevesebb hővész el. A melegvízes csöveket le kell szigetelni, hogy csökkentsük a hőveszteséget.

Miután első lépésben csökkentettük melegvíz igényünket, érdemes megfontolni napkollektoros rendszer kiépítésének lehetőségét, amit egyáltalán nem kell kizárni lakások esetében sem.

Az elektromos bojler teljes évi energiafelhasználásának harmadával-felével kevesebbet fogyaszt, ha 60°C helyett csak 40°C-on melegítünk vele. Érdemes évente vízkömentesítenünk, mert 1 mm vízkő 5%-kal növeli az energiafogyasztást. A vízkötelenítés után hosszabb élettartamra számíthatunk.

Hogyan takarékoskodhatunk az árammal?

Mozgásérzékelők, vagy időkapcsolók, időzítők, almérők is hasznosak az energiatakarékosághoz.

Figyeljünk oda milyen besorolású berendezést vásárolunk, lehetőség szerint minimum „A+”-os terméket válasszunk!

A gépek „Stand By” üzemmódját ne használjuk, kapcsoljuk ki őket éjszakára, ugyanis a kijelzők fényei is készenléti áramot fogyasztanak, ezzel nagyon sok energiát megtakaríthatunk.

Az elhasznált berendezéseket kezeljük veszélyes hulladékként, gondoskodjunk ártalmatlanításukról, vagy újrahasznosításukról. A kereskedők ezeket kötelesek visszavenni.

Az elektronikus berendezéseket (pl. mosogatógépek, mosógépek, hűtőszekrények), küttyüket alapesetben érdemes energiatakarékos üzemmódban használnunk.

Érdemes energiatakarékos LED izzókra váltanunk, ezek élettartama is hosszabb a hagyományos izzókénál: akár 20-100 ezer óra.

Hogyan közlekedjünk klímátudatosan?

Tudta, hogy a városi autóutak pár kilométeresek? Ezt a távot közel 10 perc alatt, 0 károsanyag kibocsátással könnyen meg lehet tenni kerékpárral, ami ráadásul egészségesebb és jóval olcsóbb is! Városok között a vonat vagy a busz a leghatékonyabb és környezetkímélő megoldás.

Alakítsunk ki olyan életet, amely nem épül a napi szintű autóhasználatra! Ha mindenképpen autóval kell munkába, vagy hosszabb útra mennünk, fogjunk össze a közelünkben lakó munkatársainkkal, ismerőseinkkel, és menjünk többen egy kocsival!

Tudta, hogy az import gyömolccsel/zöldséggel szén-dioxidot is veszünk? A szállítás során ugyanis a kamionok, hajók szén-dioxidot bocsátanak ki. Válasszuk a helyi, hazai, környezetbarát, minimális csomagolású terméket önmagunkért és a környezetért!

A buszok, villamosok és vonatok sok-sok embernek nyújtanak közlekedési lehetőséget, ezáltal jóval energia-hatékonyabbak és tisztábbak, mint az „egocentrikus” gépjárművek, amelyekben igencsak limitált a férőhely. Ha autó helyett a tömegközlekedést választjuk, kevesebb autó lesz az úton, csökken a kibocsátás, kevesebb lesz a közlekedési dugó.

Tudta, hogy a közlekedés mára a kibocsátások 20%-áért felel? Kevesebbet autózzunk, és azt is ésszel! Ha autónk 100 km-en 5 litert fogyaszt 7 liter helyett, akkor évente (15 000 km-t autózva) átlag 300 liter üzemanyagot takaríthatunk meg, azaz 110 ezer forintot (és 750 kg szén-dioxidot)!

Gyál Város Önkormányzata a KEHOP-1.2.1-18-2018-00141 számú „Klímastratégia kidolgozása és klímatudatossági szemléletformáló programok megvalósítása Gyálon” nevű pályázatával közel 20 millió forint vissza nem térítendő Európai Unió támogatást nyert.

Gyál Város Önkormányzata olyan költséghatékonyan megvalósítható szemléletformáló programsorozatokkal, képzésekkel, közösségi együttműködések megvalósításával és konkrét információk átadásával kívánja megvalósítani céljait, amelyek a pályázat előírásainak megfelelően hozzájárulnak a környezettudatos magatartás elterjedéséhez, a klímaváltozással kapcsolatos szemléletformálás és a helyi klímastratégiák kidolgozása révén bővülnek a lakosság, a helyi köz- és gazdasági szereplők klímaváltozással összefüggő ismeretei, ezzel javul a klímaadaptációs intézkedések végrehajtásának hatékonysága.

A környezettudatos gondolkodás nem alakul ki egyik napról a másikra, hosszútávú, előrelátó gondolkodásmódot igényel. Ehhez elengedhetetlen közvetlen környezetünk minél szélesebb körű ismerete, erre alapozva pedig további szemléletformáló programok szervezése. Ennek a célnak az egyik megvalósulási eszköze a most kezében tartott kiadvány, melyben a mindennapokban alkalmazható ötletekkel szeretnénk segíteni Önt a háztartása energia- és anyagtakarékos működtetésében.

A projekttel kapcsolatban a www.gyalklima.hu weboldalon tájékozódhatnak.